პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1977 შაბათი 17 სექტემბერი № 218 (16958) ფასი 2 კაპ. 1977

ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲙᲐᲓᲠᲔᲑᲘᲡ ᲡᲙᲝᲚᲐ

საბჭოთა კავშირის ახალი კონსტიტუციის პროექტში ჩაწერილ სსრ კავშირის მოქალაქეთა განათლების უფლებას უზრუნველყოფს აგრეთვე პროფესიულ-ტექნიკური განათლების ფართო განვითარება ცხოვრებასთან და წარმოებასთან სწავლების კავშირის საფუძველზე. მეათე ხუთწლედში ახალგაზრდობის რიგებიდან სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის მაღალი კვალიფიკაციის მუშები მომზადდება, უწინარეს ყოვლისა, პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში, სადაც ერთდროულად სპეციალობასაც იძენენ და ზოგად საშუალო განათლებასაც, და ტექნიკურ სასწავლებლებში.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევი სკკპ XXV ყრილობაზე ხაზგასმით აღნიშნავდა: „კომუნისტური აღზრდა გულისხმობს სახალხო განათლებისა და პროფესიული მომზადების სისტემის განუწყვეტლივ სრულყოფას. ამას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ახლა, მეცნიერულ-ტექნიკური რევოლუციის პირობებში. იგი წინანდელთან შედარებით სხვაგვარ ხასიათს ანიჭებს შრომას და, მაშასადამე, შრომისათვის ადამიანის მომზადებასაც“.

შრომისათვის ადამიანის მომზადება! — დიდებულად ყღერს ეს სიტყვები განსაკუთრებით ახლა, როცა დიდი ოქტომბრის მე-60 წლისთავის იუბილესთან ერთად უმაგალითო შრომითი აღმავლობით კეთილდებთ, ახალი კონსტიტუციის მიღების წელს, კონსტიტუციისა, რომლის მე-40 მუხლში ჩაწერილია: „სსრ კავშირის მოქალაქეებს აქვთ შრომის უფლება, ანუ უფლება მიიღონ გარანტირებული სამუშაო მისი რაოდენობისა და ხარისხის შესაბამისი შრომის ანაზღაურებით, კერძოდ, უფლება — აირჩიონ პროფესია, საქმიანობისა და სამუშაოს სახეობა მოწოდების, უნარის, პროფესიული მომზადების, განათლების შესაბამისად და საზოგადოებრივ მოთხოვნილებათა გათვალისწინებით“.

ამ უფლების განხორციელებაში უდიდესი როლი აკისრია პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სისტემას. პარტია და სახელმწიფო მუდამ შეუნელებელ ყურადღებას უთმობდნენ ამ სისტემას. ეს ბუნებრივიც არის. პროფესიულ-ტექნიკური განათლება სახალხო მეურნეობისათვის კვალიფიციური მუშათა კადრების მომზადების ძირითადი საკოა გახდა. მას მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს ახალგაზრდობის საყოველთაო საშუალო განათლების განხორციელებაში. განუხრელად იზრდება საშუალო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების რიცხვი, სადაც შექმნილია საჭირო პირობები, რათა ახალგაზრდობა დაეუფლოს მუშის თანამედროვე პროფესიებს, მიიღოს სრული საშუალო განათლება, ყოველმხრივ მოემზადოს დამოუკიდებელი შრომითი ცხოვრებისათვის. პროფესიულ-ტექნიკური განათლების დიდ სახალხო-სამეურნეო და სახელმწიფო მნიშვნელობაზე ნათლად მეტყველებს ამ დღეებში პრესაში გამოქვეყნებული კიდევ ერთი საპროგრამო დოკუმენტი — სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება „პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სისტემის მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის პროცესის შემდგომი სრულყოფის შესახებ“. დადგენილებაში ხაზგასმულია, რომ ახალგაზრდა მუშათა კადრებით ქვეყნის სახალხო მეურნეობის უზრუნველყოფა უდიდესი პოლიტიკური და სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობის ამოცანაა, და დასახულია ამ ამოცანების გადაწყვეტის კონკრეტული გზები და საშუალებები.

საქართველოში პროფტექნიკური განათლების სისტემას დიდი ავტორიტეტი აქვს მოპოვებული. უკანასკნელი წლების განმავლობაში ახალგაზრდობა განსაკუთრებით ეტანება მას.

განსაკუთრებით დიდია საშუალო პროფტექნიკური სასწავლებლების პერსპექტივები. თუ შარშან 45 ასეთი სასწავლებელი გვქონდა, წელს რესპუბლიკაში მათი რიცხვი 55-მდე გაიზარდა. სასიამოვნოა ამის აღნიშვნა, რომ მიმდინარე ხუთწლედის ბოლოს სისტემის 120 სასწავლებელი იქნება საშუალო პროფესიულ-ტექნიკური და ტექნიკური, სადაც პროფესიის დაუფლებასთან ერთად საშუალო განათლებასაც მიიღებს 53.500-ზე მეტი ახალგაზრდა.

უკანასკნელ წლებში პარტიულმა ორგანიზაციებმა, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტმა და მისმა სასწავლებლებმა განათლების ორგანოებთან, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებთან, ზოგიერთ სამაზრო სამინისტროსთან, უწყებებთან და საწარმოსთან ერთად გარკვეულ წარმატებებს მიაღწიეს პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სისტემის განვითარებაში და რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობისათვის მაღალკვალიფიციური ახალგაზრდა მუშათა კადრების მომზადებაში. ამასთანავე რიგი გადაუწყვეტელი საკითხები ჯერ კიდევ აფერხებს პროფესიულ-ტექნიკური განათლების განვითარებას და კვალიფიციური მუშათა კადრებით სახალხო მეურნეობის უზრუნველყოფას. რესპუბლიკაში არ სრულდება პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების მშენებლობისა და არსებულ სასწავლებელთა სასწავლო-მატერიალური ბაზის გაფართოების გეგმა, კერძოდ, კვების მრეწველობის, მსუბუქი მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის სამინისტროების ხაზით. საბაზო სამინისტროები, უწყებები და სამრეწველო საწარმოები, სამშენებლო და სახოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციები ხელმძღვანელები პერსონალურად აგებენ პასუხს სისტემის სასწავლებელთა სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებისათვის.

სწავლა-აღზრდის დონის ამაღლებას, სწავლების ხარისხს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს დღეგანდელ ეტაპზე. სწორედ სწავლა-აღზრდის შემდგომ გაუმჯობესებას და ახალგაზრდა მაღალკვალიფიციურ მუშათა კადრების უკეთ მომზადებას ითვალისწინებს დონისძიებანი, რომლებიც დასახულია საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს როგორც ადრინდელ, ასევე მიმდინარე წლის მაისის ცნობილ დადგენილებებში. რესპუბლიკის პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სისტემის შემდგომი განვითარებისა და იმ ამოცანების წარმატებით შესრულების მიზნით, რომლებიც ამ სისტემას სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებებმა დაუსახა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ დაავალეს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტს გაუმჯობესოს ახალგაზრდა მუშათა კადრების მომზადების ხარისხი, აამაღლოს სწავლა-აღზრდისა და პროფესიული მომზადების დონე, გაძლიერდეს მუშაობა იმისათვის, რომ ახალგაზრდობას ჩაუნერგოს კომუნისტური მსოფლმხედველობა და მტკიცე რწმენა, მაღალი მორალური თვისებები. შრომისადმი ღრმა პატივისცემა, არჩეული პროფესიის სიყვარული. ამ მიზანს უნდა ემსახურებოდეს სასწავლებელთა პედაგოგიური კოლექტივების, პარტიული, კომკავშირული ორგანიზაციების მთელი საქმიანობა. ისინი განუწყვეტლივ უნდა სრულყოფდნენ სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობას, ამაღლებდნენ მის ეფექტიანობას, ყოველი ღონისძიებით უზრუნველყოფდნენ მაღალი კვალიფიკაციის მუშათა კადრების მომზადებას.

საქართველოს კომკავშირი, როგორც ყოველთვის, კვლავაც უნდა უზრუნველყოფდეს კომკავშირული ორგანიზაციების კიდევ უფრო აქტიური მონაწილეობას პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკურ, შრომითსა და ზნეობრივ აღზრდაში. უნდა ამაღლდეს პირველადი პარტიული ორგანიზაციების პასუხისმგებლობა, სასწავლებლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის მდგომარეობისათვის, მოსწავლეთა კომუნისტური მსოფლმხედველობის, მაღალი მორალური თვისებების ჩამოყალიბებისათვის, სამშობლოს ერთგულ შვილებად, ლენინის პარტიის ნაკმისათვის თავდადებულ ადამიანებად მათი აღზრდისათვის.

რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის წლევანდელ საპირველხელტეგმბრო მიმართვაში ხაზგასმულია დროის ფახი მოსწავლეს ახალგაზრდობისათვის: „როცა პირველი ზარის შემდეგ მერხებს და ლაბორატორიის მაგიდებს მიუსხდებიან, — ლაპარაკია მიმართვაში, — არც ერთი დღე, არც ერთი საათი, არც ერთი წუთი არ უნდა დაკარგონ.რადგან დაკარგული დროის ანაზღაურება შეუძლებელია, ისწავლონ უფრო თავდადებით, უფრო გულმოდგინედ და ბეჯითად, ვიდრე წინა წლებში. თქვენ ხომ ახალი დიდებული პერსპექტივები გადაგიშალათ სკკპ XXV ყრილობამ, სსრ კავშირის ახალმა კონსტიტუციამ, რომელიც სსრ კავშირის ყველა მოქალაქეს უმკვიდრებს განათლების უფლებას“.

ხიტყვა და საქმე თქვენზეა, მეგობრებო! დაე გაწრთობდეთ მუშათა კადრების სკოლა!

საბჭოთა საქართველოს საოქტომბრო მაჯისცემა

სამოცი დამკვრელური დღე

ნავსადგურელთა ინიციატივა

მისაბაძია

ფოთი. (საკ. კორ.). — დიდი ოქტომბრის იუბილემდე დარჩენილ სამოც დღეს დამკვრელურად ვიშრომოთ, დღეში შევასრულოთ დღენახევრის ნორმა! — ამ დევიზით გაიმართა ფოთის საზღვაო-სავაჭრო ნავსადგურის მუშა-მოსამსახურეთა კრება, რომელზეც მიმდინარე წლის 8 თვის შედეგებზე მოხსენება გააკეთა ნავსადგურის უფროსმა გ. ვატაევმა.

კრებაზე ნავსადგურელებმა ერთხმად დაუჭირეს მხარი ამ ინიციატივას და იუბილემდე დარჩენილი 60 დღე დამკვრელურად გამოაცხადეს. რისთვისაც გადაწყვეტეს ჩქაროსნული მეთოდით დაამუშაონ გემები და რკინიგზის ვაგონები. არ დაუშვან მექანიზმების, ვაგონებისა და გემების მოცდენის შემთხვევები, შრომის ნაყოფიერების ამაღლებითა და თვითღირებულების შემცირებით მიღებული დანაზოგი შეიტანონ საიუბილეო წლის ფონდში და იუბილემდე დარჩენილი 2 თვის გეგმის გადამეტებით ჩქაროსნულად გადამუშაონ 50 ათასი ტონა სახალონ-სამეურნეო ტვირთი.

ამ დღეებში პარტიის ფოთის საქალაქო კომიტეტის ბიურომ მოიწონა ნავსადგურელთა ეს ინიციატივა და მიიღო დადგენილება ქალაქის სამრეწველო საწარმოებში მისი განზოგადების შესახებ.

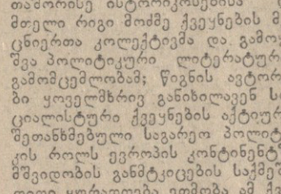

ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲐᲡ ᲐᲜᲐᲚᲓᲔᲑᲔᲜ

თბილისი. („კომუნისტის“ კორ.). საწარმოთა გაერთიანება „თბილთამბაქოს“ (დირექტორი გ. კვშელავა) კოლექტივმა, რომელიც დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მესამოცე წლისთავის აღსანიშნავ შრომითს ვახტზე დგას, მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწია.

განვლილ რვა თვეში გეგმის გადამეტებით რეალიზებულია 828 ათასი მანეთის პროდუქცია, რაც საიუბილეო წლისთვის სოციალისტური ვალდებულებებით წინათ ნაკისრს 278 ათასი მანეთით აღემატება. გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით იანვარ-აგვისტოში შრომის ნაყოფიერების ზრდამ საწარმოში 1,8 პროცენტს მიაღწია. შრომის ნაყოფიერების ზრდის გზით დამზადებულია 760 ათასი მანეთის ზედგამეორი პროდუქცია.

ოქტომბრის საიუბილეო ვახტზე დაწინაურდნენ და ყოველდღიურ გეგმებს დიდი გადაგარბებით ასრულებენ ვაირთიანების მოშენაგე მუშები მემანქანე მარეგულირებლები.

დროს გაუსწრეს

ცხინვალი. (საკ. კორ.). დღითიდღე მძლავრობს დიდი ოქტომბრის საიუბილეო სამზადისი ცხინვალის ელექტროვიბრაციული მანქანების ქარხანაში. ამ დღეებში თავდადებული შრომის რიტმი იგრძნობა ყველა უბანზე. მომხმარებლებს როგორც ჩვენში, ისე საზღვარგარეთ მაღალი ხარისხის მანქანები ეგზავნებათ. შრომითის გზაზე ბევრმა, ბრიგადამ, მუშამ გაუსწრო დროს. ზეიკალ-ამწყობთა ბრიგადამ, რომელსაც ხ. ფლიევი ხელმძღვანელობს, უკვე გაანაღდა ცხრა თვის დავალება და პროდუქციას ოქტომბრის ანგარიშში უშვებს. ასევე მაღალ მაჩვენებლებს აღწევს გ. ოთინაშვილის მჭრელთა ბრიგადა.

სოციალისტური შეჯიბრების წინა რიგებში არიან და პროდუქციას უკვე ნოემბრის ანგარიშში უშვებენ მოარავები გ. მამიევი და პ. მალძოვი, მემონტაჟე რ. ფლიევი.

ᲮᲣᲗᲗᲬᲚᲔᲣᲚᲘᲡ ᲐᲦᲐᲛᲘᲐᲜᲔᲑᲘ

სურათზე: — ზემოთ ორაგმირის რაიონის სოფელ ბლოუს ლაკობას ხახელობის კოლმეურნეობის მოწინავე მეჩაიე, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ე. ახუბა, რომელმაც შიდინარე ხეზონში უკვე მოკრიფა 6 ტონა ჩაის მწვანე ფოთოლი და ვალდებულება იკისრა კიდევ დამატებით მოკრიფოს 1 ტონა „მწვანე ოქრო“.

გ. ალპერტის ფოტო.

საგარეჯოს რაიონში გაჩაღდა რთველი. ღვინის ქარხნებში უკვე მიიტანეს მოსავლის პირველი ტონები. საგარეჯოელ მევენახეებს გადაწყვეტილი აქვთ საიუბილეო წელს, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 20.310 ტონისა, სახელმწიფოს მიჰყიდონ 23 ათასი ტონა ყურძენი.

სურათზე: ქვემოთ — რთველი საგარეჯოს მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობაში.

ვ. სოკოლოვის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ᲔᲡ ᲓᲦᲔᲔᲑᲘ ᲡᲝᲤᲚᲐᲓ

400.000 ᲢᲝᲜᲐ ᲩᲐᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

აფხაზეთის მეჩაიეთა შრომითი გამარჯვება

ლირსშესანიშნავი თარიღის — დიდი ოქტომბრის მე-60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის გაჩაღებულ სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაბმულმა აფხაზეთის კოლმეურნეობათა მშრომელებმა პირნათლად შეასრულეს ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლის კრეფიხა და სახელმწიფოსათვის მიეყიდვის დიდი ვალდებულება. რესპუბლიკის ჩაის ფაბრიკებს უკვე გაეგზავნა 73 ათას ტონაზე მეტი მწვანე ფოთოლი, წლიური გეგმა და დამატებითი დავალება კი 65 ათას ტონას ითვალისწინებს. ეს 9 ათასი ტონით მეტია, ვიდრე შარშან დაამზადეს.

ჩაის კრეფაში მაქსიმალური შრომის ნაყოფიერებისათვის ბრძოლაში მეჩაიეთა შემოქმედებითი აქტიურობისა და ენთუზიაზმის ახალი მოზღვავება გამოიწვია სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვამ. დიდი შრომითი გამარჯვების მიღწევაში საგრძნობი წვლილი შეიტანეს გალის, ოჩამჩირის, გუდაუთის, სოხუმის, გულრიფშის რაიონების ჩაის მკრეფავებმა.

მწვანე პლანტაციების მოსავლიანობის გადიდებისათვის ბრძოლა ყველგან ჩაის ხარისხის გაუმჯობესების ნიშნით მიმდინარეობდა. ჩაის ფაბრიკებმა მოკრეფილი ნედლეულის 70 პროცენტზე მეტი პირველ ხარისხად მიიღეს. საშუალოდ მეტკარზე მოწეულია 6,8 ტონა ფოთოლი.

ჩაის ფოთლის კრეფა რესპუბლიკის პლანტაციებში გრძელდება. (საქინფორმი).

ᲧᲣᲠᲫᲜᲘᲡ ᲙᲠᲔᲤᲘᲡ ᲠᲔᲙᲝᲠᲓᲡᲛᲔᲜᲔᲑᲘ

რთველში დასაქმებული მევენახეებისა და დამამზადებლების შრომის სტიმულირების ახალმა ფორმებმა და მეთოდებმა, რომლის მიხედვით მოწინავე მკრეფავები დღეში ხაშუალოდ 25-30 მანეთ ანაზღაურებას იღებენ, დიდი ინტერესი და ხალისი შეიტანა შრომაში, სოციალისტურ ოეჯიბრებაში.

ყოველდღე ახალი რეკორდები ამბადება.

გურჯაანის რაიონის სოფელ კალაურის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობაში ყოველდღიურად ყველაზე უკეთესად ნადია ნებუნლიშვილი მუშაობს. იგი. დღეში 1.400-1.500 კილოგრამ ყურძენს კრეფს.

შაშიანის კოლმეურნეობაში სახელი გაითქვა დარეჯან მღერიაშვილმა, რომელიც დღეში საშუალოდ 1.400 კილოგრამ ყურძენს კრეფს.

სიღნაღის რაიონის ხირსის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობაში შეჯიბრებაში ლიდა ჩოხელი და ელენე კისლიკოვა დაწინაურდნენ. დღეში თითეული 1.400-1.500 კილოგრამ ყურძენს კრეფს. ამ საქმეში მათ დიდად არ ჩამორჩებიან თამარ ბენაშვილი, ზაქარია ჭუკულაშვილი, რომლებიც ყოველდღიურად 1.200-1.300 კილოგრამს კრეფენ.

წითელწყაროს რაიონის სოფელ ჭაფარიძის კოლმეურნეობაში ყურძნის კრეფის ყოველდღიურ ნორმებს თითქმის ერთისამად ასრულებენ მარიამ გოგელაშვილი, ნინო ხატიაშვილი, მარიამ ბეკოშვილი. გუნინ ყველა მათგანს ოლია სეფიაშვილმა აჯობა. მან 1.300 კილოგრამი ყურძენი მოკრიფა.

500.000 ᲢᲝᲜᲐ ᲧᲣᲠᲫᲔᲜᲘ — ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲝᲡ ᲛᲐᲠᲐᲜᲨᲘ!

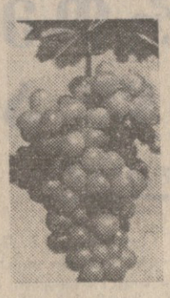

ᲓᲘᲓᲘ ᲠᲗᲕᲔᲚᲘ

„სამტრესტის“ ცნობებით მოკრეფილია 16 სექტემბრისათვის (ტონა)

რაიონები	გეგმა	ვალდებულება	15 სექტემბრის მოცემულობა	სულ რაოდენობა დაწყებიდან
გურჯაანის	88000	100000	3651	49555
თელავის	53500	55000	2939	20980
სიღნაღის	31000	35000	906	14226
ყვარლის	29000	32000	647	13406
ახმეტის	26000	26000	922	3494
საგარეჯოს	20310	23000	430	3488
წითელწყაროს	19000	22000	944	12426
მარნეულის	16150	16500	1021	10141
ბოლნისის	10000	11000	527	4795
გარდაბნის	9500	9500	267	1232
ლაგოდეხის	9000	9000	404	2941
მცხეთის	9000	9000	18	374
ზესტაფონის	21050	26000	9	145
თერჯოლის	17300	22000	5	107
სულ საქართველოში	455000	500000	12700	137310

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲔᲠᲩᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

ᲡᲐᲙᲐᲠᲛᲘᲓᲐᲛᲝ ᲕᲔᲜᲐᲮᲔᲑᲘ — ᲓᲘᲓᲘ ᲠᲔᲖᲔᲠᲕᲘ!

რეზრუ „კომუნისტის“ მკითხველებს მოეხსენებათ და ამ ცხრილიდანაც ჩანს, დიდია გურჯაანელ მევენახეთა წვლილი 500 ათასი ტონა ყურძნისათვის ბრძოლაში.

უკანასკნელი ცნობებით გურჯაანელებმა ვალდებულებით გათვალისწინებული ყურძნის თითქმის ნახევარი უკვე მოკრიფეს. მაგრამ სიტყვა, პირობა რომ პირნათლად შეასრულონ ეს ბევრად არის დამოკიდებული ინდივიდუალურ ჩამბარებლებზეც.

და აი საქართველოს კომპარტიის გურჯაანის რაიკომმა და რაისაბჭოს აღმასკომმა წერილით მიმართეს რაიონის ყველა მშრომელს:

„...წარმატებისათვის ჯერ კიდევ ბევრი საქმეა გასაკეთებელი, გამოსაყენებელია ყველა რეზერვი, რაც კი გაგვაჩნია. ყველაზე დიდი რეზერვი ახლა ყურძნის ინდივიდუალური ჩაბარებაა. ეს რეზერვი რომ სრულად ამოქმედდეს, მაშინ, ძვირფასო მეგობრებო, გურჯაანელთა პირობის განაღდებას წინ ვერაფერი აღუდგება. ამიტომ მოგმართავთ თქვენ და დარწმუნებული ვართ, რომ 100 ათასი ტონისათვის ლაშქრობაში თავიანთ სიტყვას იტყვიან ყურძნის ინდივიდუალურად ჩამბარებლებიც“.

იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ამ მოწოდებას გურჯაანელი მევენახეები პატრიოტულად მიუდგებიან თავიანთი საკარმიდამო ვენახებიდან სულ უფრო მეტ და მეტ ყურძნის მიკყიდიან სახელმწიფოს.

ᲡᲐᲙᲐᲠᲛᲘᲓᲐᲛᲝ ᲕᲔᲜᲐᲮᲔᲑᲘᲓᲐᲜ

გურჯაანი

გურჯაანის რაიონის ჭანდრის მცხოვრებმა **ოთარ ჯოხაძემ** 13 ტონა ყურძენი მიჰყიდა სახელმწიფოს, გურჯაანელმა **ალექსი ციკარიშვილმა** — 8 ტონა, ჭანდრელმა **იოსებ მთიბლიშვილმა** — 7 ტონა.

სიღნაღი

ტიბაანელმა ანზორ გურაშვილმა 10 ტონა ყურძენი მიჰყიდა სახელმწიფოს, ძველანაგელმა **შალვა ტალიაშვილმა** — 7 ტონა, ტბაანელმა **ოთარ ალადაშვილმა** — 6 ტონა.

ყვარელი

ჰიკაანელმა მევენახემ **ვლადიმერ გელაძემ** სახელმწიფოს 9 ტონა ყურძენი მიჰყიდა, შილდელმა **გიორგი ჩახტაურმა** — 6 ტონა, ჭიკაანელმა **არსენ ყიფშიძემ** — 2 ტონა და 890 კილოგრამი, ყვარლელმა **ვალიკო ზაუტაშვილმა** — 2 ტონა და 160 კილოგრამი. იგი 5 ტონას კიდევ გვპირდება.

შილდელმა **დურმიშხან დინგაშვილმა გადაწყვიტა** 9 ტონა ყურძენი მიჰყიდოს სახელმწიფოს, ამდენსავე მიჰყიდის ყვარელელი **ირმდანე სეფიაშვილი.**

ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲐᲦᲛᲝᲩᲔᲜᲐ

ᲡᲐᲣᲑᲐᲠᲘ ᲙᲠᲔᲛᲚᲨᲘ

16 სექტემბერს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ა. ნ. კოსიგინმა კრემლში მიიღო ინდოეთის განათლების, სოციალური უზრუნველყოფისა და კულტურის მინისტრი პ. ნ. ჩუდერი, რომელიც საბჭოთა კავშირში ოფიციალურ ვიზიტად ჩამოვიდა სსრ კავშირის კულტურის მინისტრის მოწვევით. იგი მეთაურობს ინდოეთის მთავრობის დელეგაციას, რომელიც მონაწილეობს ინდოეთის დამოუკიდებლობის 30-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი ინდოეთის კულტურისა და ხელოვნების ფესტივალის საზეიმო გახსნაში.

საუბარმა გულთბილ, მეგობრულ ვითარებაში ჩაიარა.

გამოსცა პოლიტგზამმა

„სოციალიზმი და ევროპის უშიშროება“ — ასე ეწოდება ახალ წიგნს, რომელიც გამოსაცემად მოამზადა საბჭოთა მესაერთაშორისე ისტორიკოსებისა და მეცნიერთა კოლექტივმა და გამოუშვა პოლიტიკური ლიტერატურის გამომცემლობამ; წიგნის ავტორები ყოველმხრივ განიხილავენ სოციალისტური ქვეყნების აქტიური, შეთანხმებული საგარეო პოლიტიკის როლს ევროპის კონტინენტზე მშვიდობის განმტკიცების საქმეში. დიდი ყურადღება ეთმობა ამ ქვეყნების თანამიმდევრულ მეცადინეობას. რომლის მიზანია უზრუნველყოს ევროპის მტკიცე უშიშროება. წიგნში გაშუქებულია სოციალიზმის ქვეყნების ბრძოლა ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თითბრის საბოლოო აქტში ჩამოყალიბებულ მორიგებათა შესრულებისა და განხორციელებისათვის.

* * *

ახალ, დამატებით გამოცემად გამოვიდა წიგნი **„როგორ ესმით კომუნისტებს მორალი“.** წიგნში შეკრებილია დოკუმენტები, კ. მარქსის, ფ. ენგელსის, ვ. ი. ლენინის, აგრეთვე ფ. ე. ძერჟინსკის, მ. ი. კალინინის, ხ. მ. კროვის, ნ. კ. კრუპსკაიას წერილები და გამრთამქვამები კომუნისტური მორალის საკითხებზე.

კრებულში დიდი ადგილი უკავია მასალებს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამიდან, გამონათქვამებს, რომლებიც აღებულია სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვებიდან და გამოსვლებიდან.

საბჭოთა მეცნიერების აღმოჩენა

15 სექტემბერს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს გამოგონებებისა და აღმოჩენების საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტმა რეგისტრაციაში გაატარა ბიოქიმიისა და მედიცინის დარგის ასი ახალი მეცნიერული აღმოჩენა. აღმოჩენის ავტორებმა — სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საკავშირო კარდიოლოგიური ცენტრის თანამშრომლებმა — სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსმა ე. ი. ჩაზოვმა, ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორებმა ე. ნ. სმირნოვმა, ლ. ვ. როზენშტრაუხმა და ქიმიის მეცნიერებათა კანდიდატმა ვ. ა. საკმამ — დაადგინეს წინათ უცნობი მოვლენა. მათ აღმოაჩინეს, რომ კრეატინის — გულის უჯრედებში შემავალი განსაკუთრებული ბოტოვანი ნივთიერების ზემოქმედებით ხდება გულის კუნთის შეკუმშვის ძალის რეგულაცია.

საბჭოთა მეცნიერების კვლევა შესაძლებლობას გვაძლევს უფრო სწრაფად განვმარტოთ მიოკარდიუმის ინფარქტისა და გულის ზოგიერთი სხვა დაავადების დროს ენერგეტიკული გაცვლის ცვლილებებისა და შეკუმშვის დარღვევის მექანიზმი. მიღებული შედეგების მეოხებით შეიძლება შეიქმნას ახალი საშუალებანი, რომლებიც გაგლენას ახდენენ გულის კუნთში ენერგიის უჯრედსშიდა გადატანის ცალკეულ სტადიებზე და ხელს შეუწყობენ მიოკარდიუმის კუმშვადობის გამიზნულ მართვას.

(საკდესის კორ.).

ᲘᲕᲚᲘᲐᲨᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲝ ᲮᲝᲛᲐᲚᲓᲘᲡ ᲕᲘᲖᲘᲢᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐ

ᲑᲘᲚᲬᲚᲘᲔᲚᲘ შეთანხმების შესაბამისად სსრ კავშირის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სასწავლო ხომალდი „სმოლნი“, რომლითაც სასწავლო ნაოსნობას ეწევიან უმაღლესი სამხედრო-საზღვაო სასწავლებლის კურსანტები, 20-25 სექტემბერს საპასუხო ოფიციალურ ვიზიტად ეწვევა იტალიის ნავსადგურს ლეგორნოს. ვიზიტს უმეთაურებს ადმირალი ვ. ვ. მიხაილინი.

ᲓᲠᲝᲡ ᲒᲐᲣᲡ�წᲠᲔᲡ

ცხინვალი. (საკ. კორ.). დღითიდღე მძლავრობს დიდი ოქტომბრის საიუბილეო სამზადისი ცხინვალის ელექტროვიბრაციული მანქანების ქარხანაში. ამ დღეებში თავდადებული შრომის რიტმი იგრძნობა ყველა უბანზე. მომხმარებლებს როგორც ჩვენში, ისე საზღვარგარეთ მაღალი ხარისხის მანქანები ეგზავნებათ. შრომითის გზაზე ბევრმა, ბრიგადამ, მუშამ გაუსწრო დროს. ზეიკალ-ამწყობთა ბრიგადამ, რომელსაც ხ. ფლიევი ხელმძღვანელობს, უკვე გაანაღდა ცხრა თვის დავალება და პროდუქციას ოქტომბრის ანგარიშში უშვებს. ასევე მაღალ მაჩვენებლებს აღწევს გ. ოთინაშვილის მჭრელთა ბრიგადა.

სოციალისტური შეჯიბრების წინა რიგებში არიან და პროდუქციას უკვე ნოემბრის ანგარიშში უშვებენ მოარავები გ. მამიევი და პ. მალძოვი, მემონტაჟე რ. ფლიევი.

ᲨᲐᲮᲢᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲔᲚᲗᲐ ᲡᲘᲐᲮᲚᲔ

ჰიროშიმა. (საკ. კორ.). არ ყოფილა შემთხვევა, რომ ჭიაფურელ შახტმშენებლებს ახალი სიმძლავრეების საექსპლოატაციოდ გადაცემის ვადა დაერღვიოთ, ხოლო დამთავრებული ობიექტის შეფასება „კარგზე“ დაბალი ყოფილიყო.

დიდი პასუხისმგებლობა გვაკისრია საიუბილეო წელს, — თქვა საუბარში სამმართველოს უფროსმა ზ. მწვეინერაძემ, — იუბილეს დღეებში სამთოელებს უნდა ჩვენბამოთ წლიურად 250 ათასი ტონა მანგანუმის მადნის წარმადობის უნებები ლენინის. სტალინის სახელობისა და ახალი ითბოვისის მაღაროთა სამმართველოებში. ამიტომ საქმე ისე ავაწყეთ, რომ შეიძლება დათქმულ ვადასაც დავასწროთ. ამის თავდებია ჯ. ჩხაიძის, ა. კვიციანის და ა. ზაქარიეშვილის სამშენებლო უბნების კოლექტივების თავდადებული შრომა.

შახტმშენებლები ყოველივე ახლის, პროგრესულის დანერგვის ინიციატორები არიან. ახლახან აქ კვირაბის გაყვანაზე დანერგა პიდრავლიკურ პრინციპზე მომუშავე მტვირთავი მანქანები. ეს მექანიზმი შუამობს 10 გრადუსამდე დახრილობის სამთო გამონამუშევარში, რითაც თითქმის ორჯერ იზრდება შრომის ნაყოფიერება. თუ წინათ თვის განმავლობაში გვირაბის გაყვანა 30-35 გრძივ მეტრს არ აღემატებოდა, ახლა გაზრდილია 60-70 მეტრამდე.

სიახლეთა დანერგვამ საგრძნობლად გაუმჯობესა სამმართველოს ეკონომიკური მაჩვენებლები.

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲘᲡ Ა

ჩვენი ცხოვრების ძირითადი კანონი

სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვა

სპირხელთა საქმეები

სოფელ სპირხეს არასოდეს მოჰკლებია გამრჯე ხელი. ბიდ-ვენახებით და ციმბოვნებით განაშენიანებული ეზო-გარეშოებით ხალიჩასავით მოხატული სოფელში შეძლებული ცხოვრობენ მიწის სიუხვის სამსახურში ჩამდგარი ადამიანები. სწორედ ამ ადამიანებმა მოიპოვეს დიდებულ სიმბოლიურ კოლმეურნეობას, რომელიც ერთ-ერთი მიჩნეულია საჩხერის რაიონში.

ახლა კარდე უფრო ამაღლებული ჩანს შრომაც, ცხოვრებაც, საზოგადოებრივი ყოფის საბჭოური წესი. ყოველივე ამის, გვირგვინია ქვეყნის დიდი ქარტიის პროექტი, რომლის ყველაფერი მუხლი თუ სტრიქონი თვით მშრომელების ხალხმასის საგანი გახდა.

სპირხე ერთი ტიპური ზემოამერული სოფელია და კონსტიტუციის პროექტის განხილვა-შესწავლის ორგანიზაციაც ისევე ტიპური იქ, როგორც ათასობით სხვა სოფელში. ეს არის ჩვენი ქვეყნის, კომუნისტური პარტიის, თვით კონსტიტუციის ყველაზე დემოკრატიული არსი, უძლეველობა.

საზეიმოდ მორთული გამოიყურება სოფლის დაწესებულებები, საზოგადოებრივი შეკრების ადგილები. გვიან ღამემდეა სინათლით გაჩახჩახებული აგიტპუნქტი, სოფლის ბიბლიოთეკა და კლუბი. საჩხერელმა ინტელიგენციამ, კომუნისტებმა, კომკავშირელებმა ერთსულოვნად იკისრეს აგიტატორის, პოლიტინფორმატორის და პროპაგანდისტის ფუნქციები და მასობრივად გაჩაღდა კონსტიტუციის პროექტის დაწვლება, განხილვა, ამერიკული ყბადაღებული ადამიანთა უფლებების კამპანიისა, დაახასიათა ბურჟუაზიული დემაგოგების ცრუ ქადაგება და შეადარა ეგი ქვეყნის ბატონ-პატრონი საბჭოთა ადამიანების სრულუფლებიანობას.

სოფელში ცალკეული დასახლებული უბნების მიხედვით ეწყვიან ნაყოფიერ, მომარჯვებულ საგაზეთო-მასობრივ მუშაობას აგიტატორები მ. მესხი, რ. ჭელძე, ო. ლუღუნიშვილი და სხვები. ისინი ამ უდიდესი პოლიტიკური მნიშვნელობის კამპანიის ბრწყინვალედ უკავშირებენ მეათე ხუთწლეულში გადასაჭრელ დიდ პრობლემებს და რაზმავენ კოლმეურნეებს ახალ წარმატებათა მოსაპოვებლად.

ამას წინათ გამართულ პარტიული ორგანიზაციის კრებაზე, როდესაც განიხილავდნენ ახალი კონსტიტუციის პროექტს, პრინციპიულად განისაზღვრა თითოეული კომუნისტის ამოცანა. ისინი სოფელში მშრომელებს საინტერესოდ, მობამბეჭდავად. ცხოვრებისეული მაგალითების მოშველიებით განუმარტავენ ქვეყნის მომავალ ძირითად კანონს კოლმეურნეობის აგრონომი გ. შუბითიძე და ეკონომისტი ა. დვალი.

მსმენელთა განსაკუთრებული ინტერესი გამოიწვია კონსტიტუციის პროექტის თავებმა „სოციალური განვითარება და კულტურა“, „საგარეო პოლიტიკა“. როგორც ცნობილია, მოქმედ კონსტიტუციაში ეს თავები არ ყოფილა და მომავალ კანონში მათი შეტანა აღამიანებზე ზრუნვის კიდევ ერთი დიდი დადასტურებაა, ჩვენი ქვეყნის სამშვიდობო პოლიტიკის მსოფლიო აღიარებაა.

ბევრი ხალხი იყო ამ დღეებში აგიტპუნქტში. სკოლის დირექტორის, ს. ჭიხლიაის მიერ საბჭოთა კონსტიტუციის დემოკრატიულობაზე წაკითხულმა შინაარსიანმა ლექციამ ცხოველი ინტერესი გამოიწვია. მან მოიყვანა კონკრეტული ფაქტები დასავლური და ამერიკული „ადამიანის უფლებათა“ ბინდბინდა ბანდიტ-ბანდიტ-ბანდიტ-

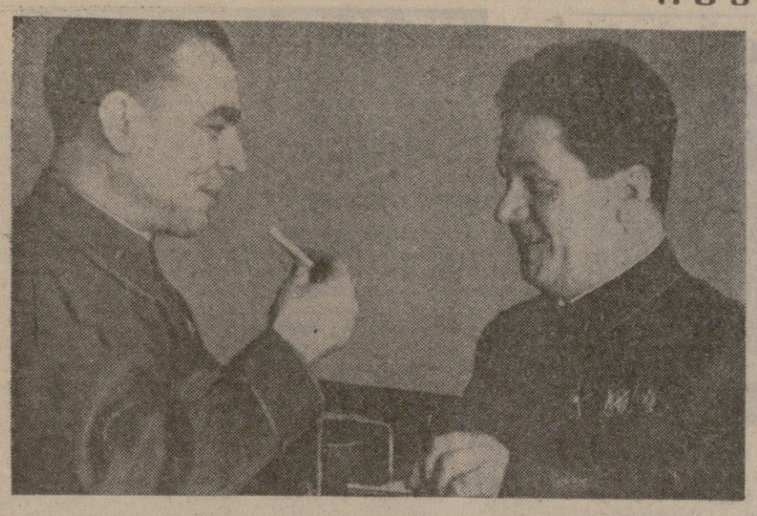

გამოსცა „საბჭოთა საქართველომ“

იმ სუსხიან შემოდგომაზე

გამოქვეყნდა „საბჭოთა საქართველომ“ ცალკე წიგნად გამოსცა მიხეილ კოტოვისა და ვლადიმერ ლიასკოვსკის მოთხრობა „იმ სუსხიან შემოდგომაზე“ (თარგმანი ლ. კიკნაძისა).

მიხეილ კოტოვისა და ვლადიმერ ლიასკოვსკის მოთხრობა ეძღვნება საბჭოთა მეოთხართა თავდადებას დონის როსტოვისათვის ბრძოლებში 1941 წლის შემოდგომაზე. მოთხრობის ცენტრშია საბჭოთა კავშირის გმირის თბილისელი სერგი ოჩანიანის ბატარეის გმირობა ბერძერ-ობის ყორღანზე, როცა არტილერისტებმა უთანასწორო ბრძოლა გადუმართეს თაშისტთა ტანკებს. წიგნში მკითხველი შეხვდება ბრიგადის კომისარს ლ. ი. ბრეჟნევს, მარშალ ს. კ. ტიმოშენკოს, გენერლებს, ოფიცრებსა და ჯარისკაცებს — როსტოვისათვის გაჩაღებული ბრძოლების მონაწილეებს.

წიგნს თან ახლავს ავტორების „სიტყვა ქართველი მკითხველისადმი“.

„ძვირფასო მეგობარო! — ნათქვამია ამ წინასიტყვაში,—სანამ წიგნის კითხვას შეუდგებოდე, გვინდა წინასწარ ავტორთა ერთი პატარა საიუბილო გაგანდოთ. საქმე ის არის, რომ თავდაპირველად ჩვენს წიგნს, რომელშიც მოთხრობილია ერთი ინტერნაციონალური საარტილერიო ბატარეის უკვდავი გმირობის ამბავი დონის როსტოვის მიახლოებთან 1941 წლის ხუსხიან შემოდგომაზე, ასეთი სათაური ჰქონდა — ტაუ. ამ უჩვეულო სიტყვის გაშიფვრა, რომელიც როგორც „შემდეგ დავრწმუნდით, თითქმის უოველი თბილისელისათვის ნაცნობია, ძალიან მარტივია. იგი ნიშნავს — თბილისის საარტილერიო სასწავლებელს (რუსულ ენაზე).

წიგნის ასეთი თავდაპირველი სახელწოდება, ცხადია, გამართლებული და ლოგიკური იყო: ჩვენი მოთხრობის მთავარი გმირები — სმოლენსკელი მეტყველის შვილი ვასილ პუზარევი და თბილისელი ტრამვაის ვაგონის შვილი სერგი ოჩანიანი ტაუს თბილისის საარტილერიო სასწავლებლის ალუმნალები იყვნენ. ტაუ მათთვის ჭაბუკობის, პირველი სიყვარულის, სიმამაცისა და ვაჟკაცობის სიმბოლო იყო. სწორედ აქ, ტაუში დადეს მათ სამშობლოს ერთგულების ფიცი. მათი ჩამოყალიბება, როგორც წითელი არმიის მეთაურებისა და მოქალაქე პატრიოტებისა, ხდებოდა ამ სასწავლებლის კედლებში. უფრო სწორედ კი სახელოვანი შრომითი და რევოლუციური ტრადიციების ქალაქ თბილისში. ბედმა ისე ინება, რომ ტაუს დამთავრების შემდეგ ორი მეგობარი 317-ე ნსროლელთა დივიზიაში მოხვდა, რომელიც კავკასიის ხალხთა წარმომადგენლებით იყო შედგენილი.

ჩვენ, წიგნის ავტორები, გაზეთ „კომსომოლსკაია პრავდის“ სამხედრო კორესპონდენტებად ვმუშაობდით სამხრეთისა და ჩრდილოეთ კავკასიის ფრონტებზე.

1941 წლის შემოდგომაზე მიტლერელთა არმია გაშმაგებით მიიწევდა სამხრეთისაკენ, უნდოდა ხელში ჩაეგდო ბაქო, თბილისი, ერევანი, მაგრამ ჩვენ, სამხედრო კორესპონდენტები, კარგად ვხედავდით, რომ ფიუერერის ავანტიურა საბოლოოდ განწირული იყო, ორმოცდაერთი წლის ნოემბერში დონის მიხადგომებთან უკუგდებულ და განადგურებულ იქნა გენერალ „ალაისტის უძლიერესი ფაშისტური სატანკო არმია. ეს იყო წითელი არმიის, სიხსნით შეკავშირებული საბჭოთა ხალხების ბრწყინვალე გამარჯვება. ამ ღირსსახსოვარ, მრისხანე დღეებში ბერ-ბერ-ობის ყორღანზე უთანასწორო ბრძოლაში დაიღუპა საარტილერიო ბატარეა, მაგრამ მტერს გზა არ მიეცა როსტოვისაკენ. ამ ბატარეის შემადგენლობაში იბრძოდა ქართველი ხალხის შვილი ვახტანგ მოსაიშვილი, რომლის მამაცობაზე „კომსომოლსკაია პრავდის“ ფურცლებზე ჩვენ ჯერ კიდევ მაშინ ვწერდით. საგაზეთო ნარკვევი იმის საფუძველი გახდა, რომ შექმნილიყო პირველი ფრონტული წიგნი „უკვდავება“. იგი სამხრეთის ფრონტის პოლიტსამმართველოს უფროსის მოადგილის, ბრიგადის კომისრის ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის დავალებით დაიწერა. სწორედ იგი იყო რედაქტორიც ამ პატარა საფრონტო გამოცემისა. წიგნი მოკავშირობდა საბჭოთა მეომრების მამაცობისა და გმირობის ამბავს, რომელშიც გამოხატულება პოვა საბჭოთა ხალხების ურღვევმა ძმობამ და მეგობრობამ.

სურათებზე: ზემოთ მარცხნიდან — ლ. ი. ბრეჟნევი და სამხრეთის ფრონტის პოლიტსამმართველოს უფროსი, დივიზიის კომისარი მამლენოვი. 1942 წელი; ლ. ი. ბრეჟნევი სამხრეთის ფრონტის პოლიტსამმართველოს მუშაკებთან ერთად, 1942 წელი; ქვემოთ — ლ. ი. ბრეჟნევი სამხრეთის ფრონტის პოლიტსამმართველოს მუშაკებთან ერთად, 1941 წელი;

წინამდებარე გამოცემაში ვცადეთ მოკლედ გვეამბნა ტაუზე, მისი აღზრდილების, როსტოვთან, ბერ-ბერ-ობის ყორღანზე დაღუპული ინტერნაციონალური საარტილერიო ბატარეის გმირობის ამბავი; თქვენთვის გაგვეცნო პოლკოვნიკ ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის სამბრძოლო საქმეები, რომელმაც სახელოვნად განვლო დიდი სამამულო ომის მძიმე გზები. იგი უშუალო მონაწილე იყო, 1941 წლის შემოდგომაზე როსტოვის მიახლოებთან გაჩაღებული მრისხანე ქარტეხილებისა, იბრძოდა ნოვოროსიისკში, როგორც მე-18 არმიის პოლიტგანყოფილების უფროსი. როგორც ცნობილია, ამ არმიის ხარდალი იყო საბჭოთა კავშირის გმირი კონსტანტინე ლესელიძე, რომელიც სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევმა ასე დაახასიათა:

„მე მომიხდა მებრძოლი ერთ-ერთ უნიჭიერეს საბჭოთა მხედართმთავართან — მე-18 არმიის სარდალთან გენერალ-პოლკოვნიკ კ. ნ. ლესელიძესთან ერთად. ფრონტზე, საერთოდ, ძალიან მალე მეფდვნდება ადამიანის ბუნება, აქ მაშინვე იგებ. ვინ რას წარმოადგენს. კონსტანტინე ლესელიძე დამახსოვდა, როგორც ქართველი ხალხის ხაუკეთესო ეროვნული თვისებების განსახიერება. ეს იყო სიცოცხლით სავსე ვაჟკაცი, მტრისათვის მრისხანე და მეგობრებისათვის გულუხვი, პატიოსანი კაცი, ხატყვეს კაცი, გონებამახვილი და გულმგზნებარე“.

ძვირფასო მეგობარო! ჩვენ ძალიან ვმაყოფილი დავრჩებით, თუ ეს მცირე ნაშრომი დაგეხმარებათ გონების თვალით დაინახოთ ორმოცდაერთი წლის შემოდგომაზე სამხრეთის ფრონტზე გაჩაღებული ბრძოლების სურათი, როგორც საბჭოთა ხალხების ძმური შეკავშირების ურღვევობის და უძლეველობის მრავალსმეტყველი ხიმბოლო“.

წიგნის რედაქტორია ვ. ვოგლიაშვილი, მხატვარი — ბ. ავსაჯანიშვილი. ტირაჟი 5000, ფასი 55 კაპ.

მსოფლიოს ქარიანული ბიბლიოთეკა

თათბირი სოფიაში

სოფია, 16 სექტემბერი. (საქ. ფსი). აქ გაიმართა სოციალისტური ქვეყნების საინფორმაციო საგენტოებისა და პრესის საგენტოების ხელმძღვანელთა თათბირი, რომელმაც განიხილა თანამედროვე ეტაპზე საგენტოთა მუშაობაში, საკოორდინაციო საქმიანობის შემდგომი გაღრმავების საკითხები.

თათბირში მონაწილეობდნენ ბულგარეთის, ვიეტნამის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, კუბის, მონღოლეთის, პოლონეთის, რუმინეთის, საბჭოთა კავშირის, უნგრეთისა და ჩეხოსლოვაკიის წარმომადგენლები.

ბულგარეთის კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა თათბირის მონაწილეებს გაუგზავნა მისალმება, რომელშიც, კერძოდ, ხაზგასმულია, რომ საინფორმაციო-პროპაგანდისტული მუშაობას განსაკუთრებული პოლიტიკური მნიშვნელობა ენიჭება — ახლა, როცა მსოფლიოს ხალხები აღნიშნავენ დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის სახელოვან მე-60 წლისთავს.

მოკლემულ ეტაპზე, ნათქვამია შემდეგ მასალაში, სოციალისტური ქვეყნების საინფორმაციო საგენტოთა ურთიერთთანამშრომლობა უნინარეს ყოვლისა უნდა გამდიდრდეთ იმ გზით, რომ გავაძლიერთ რეალური სოციალიზმის წარმატებანი, პროპაგანდა, იმპერიალისტური აგრესიის წინააღმდეგ ყოველმხრივ ბრძოლა და აქტიურად გამხდელთ საერთაშორისო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობაში მარქსიზმ-ლენინიზმისგან ყოველგვარი გადახვევა.

რ. ბარის ვიზიტი

ვაშინგტონი, 15 სექტემბერი. (საქ. ფსი). აქ ოფიციალური ვიზიტით ჩამოვიდა საფრანგეთის პრემიერ-მინისტრი რ. ბარი, რომელიც მოლაპარაკებას აწარმოებს ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტთან ჯ. კარტერთან და ამერიკის ადმინისტრაციის სხვა მაღალი თანამდებობის წარმომადგენლებთან. ვაშინგტონში ჩამოსულ ფრანგ სტუმარს ბარმა განაცხადა, რომ მოლაპარაკებაზე მთავარი თემა იქნება საერთაშორისო ეკონომიკური და პოლიტიკური პრობლემები.

პარიზი, 15 სექტემბერი. (საქ. ფსი). ამ ვიზიტის გამო ფრანგული „ფიგარო“ მიუთითებს, რომ ორ ქვეყანას შორის სერიოზული უთანხმოებები არსებობს მნიშვნელოვან ეკონომიკურ და პოლიტიკურ საკითხებში.

ეძებენ შლაიერს

ბონი, 16 სექტემბერი. (საქ. ფსი). ათი დღეა დასავლეთ გერმანიის პოლიცია ეძებს ქვეყნის ერთ-ერთ უდიდეს მრეწველს, გერმანელ სამუშაოს მიმცემთა გაერთიანებული ჯაგრის თავმჯდომარეს ჰ. მ. შლაიერს. იგი მოიტაცეს კელნში ტერორისტთა თავდასხმის დროს, რომლის შედეგად მოკლეს მისი სამი მცველი და პირადი შოფერი. მომტაცებლებმა შლაიერის სანაცვლოდ მოითხოვეს გაათავისუფლონ დასაკეთ გერმანიის საპატიმროებში მყოფი 11 ტერორისტი და შესაძლებლობა მისცენ მათ თვითმფრინავით დატოვონ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა.

ამ დღეებში გაიმართა ფედერალური კანცლერის მეთაურობით შექმნილი სპეციალური „საკრეზისო შტაბის“, ავრეთვე პარლამენტის ფრაქციებისა და პარტიების ხელმძღვანელთა სხდომების მთელი სერია. შუამავალთა საშუალებით წარმოებდა მოლაპარაკება გამტაცებლებთან.

კვლავ ძველი კურსით

ბეირუთი, 15 სექტემბერი. (საქ. ფსი). ის, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტმა აღიარა ეენევის ნაზავო კონფერენციაში პალესტინელთა მოხაწილეობის აუცილებლობა, სულაც არ ნიშნავს, რაიმე ცვლილებას ამერიკის ახლო აღმოსავლეთის პოლიტიკაში, განაცხადა პალესტინის განთავისუფლების ორგანიზაციის ინფორმაციის განყოფილების გამგემ იასირ აბდ რაბუმ.

ახლო აღმოსავლეთის საკითხის მოწესრიგებაში პალესტინელთა მონაწილეობის შესახებ ბუნდოვანი და მიკიბულ-მოკიბული გამოთქმებები თქვა მან, ცხადყოფს, რომ გაშინგტონი მთლიანად უგულებელყოფს პალესტინის განთავისუფლების ორგანიზაციას როგორც პალესტინის არაბი ხალხის ერთადერთ კანონიერ წარმომადგენელს და პალესტინელთა კანონიერ უფლებებს, რომლებიც აღიარა მსოფლიო სახლადგენბრიბამ, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა ასამბლეამ.

გენერალი უარყოფს

ბარაჩი, 15 სექტემბერი. (საქ. ფსი). პაკისტანის უმაღლესმა სამხედრო ადმინისტრატორმა გენერალმა ზია-ულ-ჰაკმა უარყო ხმები, თითქოს არმია აპირებდეს ხანგრძლივი დროის მანძილზე დარჩეს ამ ქვეყნის ხელისუფლების სათავეში. ეურნალ „ურდუ დაიჯესტისათვის“ მიცემულ ინტერვიუში მან უსაფუძვლო უწოდა ცნობებს იმის შესახებ, თითქოს ახლანდელი ხელისუფალნი შეეცდებიან შეინარჩუნონ პოზიციები ქვეყნის პრეზიდენტის პოსტზე უმაღლესი სამხედრო ადმინისტრატორის არჩევის გზით. არმია ხელისუფლებას სათავეში ნაუღვა მხოლოდ იმისათვის, რომ დაეცალა ქვეყნის პოლიტიკური კრიზისი, ხახი გაუსვა ზია-ულ-ჰაკმა. საყოველთაო არჩევნები გაიმართება 18 ოქტომბერს, რის შემდეგ ქვეყნის მართვა-გამგეობა გადაეცემა ხალხის მიერ არჩეულ სამოქალაქო მთავრობას.

ჩინეთი სამხედრო შეკვეთებს ანაწილებს

პარიზი, 15 სექტემბერი. (საქ. ფსი). დღეს პარიზს ჩამოვიდა ჩინეთის სამხედრო დელეგაცია, რომელსაც სათავეში უდგას ჩინეთის სახალხო გამათავისუფლებელი არმიის გენერალური შტაბის უფროსის მოადგილე იან ჩენ-უ.

აშკარებს რა ამ ვიზიტს საფრანგეთის პრესა უწინარეს ყოვლისა აღნიშნავს იმ ფაქტს, რომ 1949 წლის შემდეგ დასავლეთში პირველად ჩამოვიდა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკიდან ასეთი მაღალი რანგის სამხედრო დელეგაცია, მის შემადგენლობაში არიან ჩინეთის სამხედრო-საჰაერო ძალების, სამხედრო-საზღვაო ძალების, ჯაჭვსაჰაერო ჯარებისა და არტილერიის სარდლების მოადგილეები — სულ 14 მაღალი თანამდებობის სამხედრო პირი და ტექნიკური მრჩევლების ჯგუფი.

ფორმალურად ეს საპასუხო ვიზიტია: გასული წლის ივლისში ჩინეთს ეწვია საფრანგეთის შეიარაღებული ძალების შტაბის უფროსი ჟენერალი მური. მაგრამ ამ ფორმალურ ეს საპასუხო ვიზიტია: გასული წლის ივლისში ჩინეთს ეწვია საფრანგეთის შეიარაღებული ძალების შტაბის უფროსი ჟენერალი მური. მაგრამ

ᲙᲐᲠᲘᲙᲐᲢᲣᲠᲘᲡᲢᲘᲡ ᲙᲝᲛᲔᲜᲢᲐᲠᲘ

მდინარე ითრდანის დასავლეთ ნაპირზე ქ. ჰებრონის რაიონში ისრაელი ამენებს კიდევ სამ გასამხედროებულ დასახლებას. ტელ-ავივის ანექსიონისტურ პოლიტიკას მხარს უჭერს ამერიკის შეერთებული შტატების ახალი ადმინისტრაცია (გაზეთებიდან).

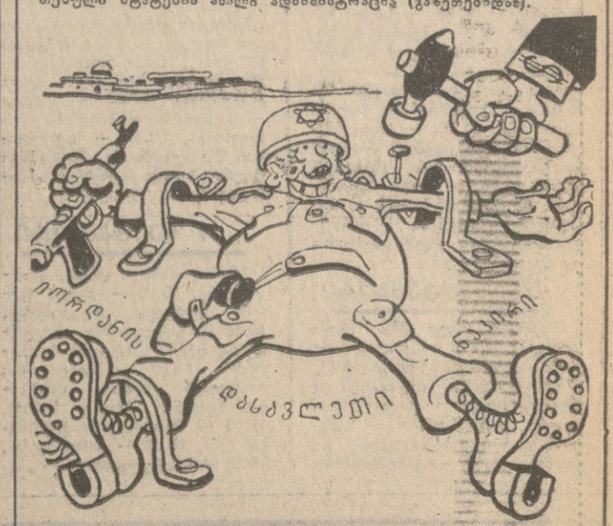

„მიჯაჭვული“ ისრაელი

ბ. ლუზიკის ნახატი.

კატარა ერების ხვედრი

ᲝᲠᲘ ᲡᲐᲛᲧᲐᲠᲝᲡ ᲡᲐᲠᲙᲔᲨᲘ

დაბეჩავებული ნენთა მხარე

ᲔᲓᲔᲚᲐᲘᲓᲐᲨᲘ, სამხრეთ ავსტრალიის შტატის ადმინისტრაციულ ცენტრში, მოხელემ, რომელიც ბრესის საქმეებს განაგებს, გადმოგვცა საცნობარო ლიტერატურის მთელი დასტა, რომლის დახმარებითაც ამ განთქმულ მზიურ შტატზე კაი მოზრდილი დისერტაცია დაიწერება. მაგრამ წიგნებში არც ერთი სტატია არ ყოფილა მეხუთე კონტინენტის მკვიდრების — აბორიგენების შესახებ. სამხრეთ ავსტრალიაში მოსახლე თითქმის ყველა ტომი დიდი ხანია ამოწყვეტეს თეთრკანიანმა კოლონისტებმა, გადარჩენილთა შთამომავალნი კი რეზერვაციაში შეყარეს.

ერთ-ერთი მათგანი — ნარანგის რეზერვაცია, რომელიც ადელაიდის სამხრეთით ასიოდე კილომეტრზე მდებარეობს, ჩვენ დაგვიხასიათეს როგორც ხანიმეშო. გვეუბნებოდნენ, ვითომ იქ შინამრეწველური სარეწები შეექმნათ, რუზრვაციას კი თეორიანინთა ჩაურეველად აბორიგენების უხუცესთა საბჭო მართავსო.

მაგრამ ნარანგში ჩასვლა ვერ მოვახერხეთ ჯერ ადელაიდაში ვთხოვეთ დახმარება ადგილობრივ ადმინისტრაციას. თავაზიანად გვპასუხეს — ჩვენ აბორიგენებს თავს ვერ მოვახვევთო ჩვენს გადაწყვეტილებას. ტელეფონი მოვცეს, რომ დაგვერეკა ფოთითონ მოვლაპარაკებოდით შეხვედრის თაობაზე. სამ დღეს ამაოდ ვცდილობდით რეზერვაციასთან დაკავშირებას. მაშინ გადავწყვიტეთ, თავზე ხელი აგვეღო და დაუკითხავად წავსულიყავით ნარანგში. გზაჯვარედინზე შევხვდით ორ ავტომანქანას, რომლებსაც მაღალი ანტენები ჰქონდათ დაყენებული. ერთი მათგანი ჩვენკენ დაიძრა. იქ, სადაც გზა ნარანგისაკენ უხვევდა, მანქანამ გაგვისწრო და წინ გადაგვიდგა. ეს ყველაზე დამაჯერებელი პასუხი იყო: უცხოელს, მით უმეტეს საბჭოთა კავშირიდან ჩამოსულებს, რეზერვაციაში არ უშვებენ

რეზერვაციებს მორცხვად უმალავენ არა მარტო უცხო ხალხს, არამედ საკუთარ თავსაც. უფრო ხშირად ისინი განლაგებულია მიუვალ უდაბურ რაიონებში, სადაც, ეშვიათი გამონაკლისის გარდა, ევრტმთრანიანით ან ყველანმაელით თუ მიაღწევთ ესეც კი, ახლა აბორიგენები გამოჩნდნენ დიდი ქალაქის გარეუბნებში. ჯორღოლებში, სადაც ცხოვრების უფლებას აძლევენ იმათ, ვინც რაიმე განათლება მიიღო. თეთრკანიანებისათვის გათვალისწინებულ რაიონებში მათ ვლავ არ აშეაჭანებენ.

— აბორიგენები მიეწყვეტილი ხალხია, — ვკითხავ მარგარეტ ჰელმანს, რომელიც სიდნეის ერთ-ერთ ასეთ რეზერვაციაში მუშაობს: სოციალური უზრუნველყოფის ხაზით — თეთრკანიანთა უმრავლესობას საერთოდ არ უნახავს აბორიგენები, მათთან გაცნობაზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტია.

ავსტრალიური რასიზმი თავისებურია. იქ უკმეხად არავინ იტყვის უარს გვერდზე მოუჯდეს ზანგსა თუ აბორიგენს რომელიმე პარკის მერხზე, მატარებლის კუპეში, იცხოვროს მათთან ერთად სასტუმროში (თუ ფერადკანიანს იქ უშვებენ) ან ისადილოს ერთ რესტორანში (თუ იქ არ ამბობენ „შავკანიანებს არ ვემსახურებითო“). ავსტრალიელებს გულწრფელად სწამთ, რომ მათი სოზოგადოება დემოკრატიულია და ყოველ ადამიანს აძლევს საკუთარი თავის ცხოვრებაში „მოსინჯვის“ შანსს.

— ჩვენ რასისტები არა ვართ, — გვეუბნება რასობრივი ურთიერთობის სამმართველოს კომისარი ალ. გრასი. — უბრალოდ ვფიქრობთ, რომ როგორც არის ისე უნდა იყოს.

...თავის დროზე აბორიგენები მაიმენხისბრი არსებანი ეგონათ და ისევე ნადირობდნენ როგორც მხეცებზე.და უბრალოდ ფიქრობდნენ: ეს ასე უნდა იყოსო.

უკვე XVIII საუკუნის დამლეგისათვის კოლონისტებმა ავსტრალიაში მცხოვრები 300 ათასი აბორიგენიდან დაახლოებით ნახევარი ამოწყვეტეს. ტასმანიაში უკანასკნელი მათგანი 1876 წელს გარდაიცვალა. მეხუთე კონტინენტზე სულ 100 ათასზე ოდნავ მეტი ადგილობრივი მკვიდრი დარჩა. მათი სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა ბეერაღ ნაკლებია ავსტრალიის საშუალო მაჩვენებელთან შედარებით. მათი შვილების მხოლოდ 4 პროცენტი ამთავრებს საშუალო სკოლას. 1976 წელს სულ 56 აბორიგენი სწავლობდა უნივერსიტეტებში. ან როგორი გახლავთ ეს თანაბარი „შანსი“.

აბორიგენების ეროვნული კონგრესის გენერალურმა მდივანმა ჩარლზ პერკინსმა გვიამბო:

— ჩვენ, აბორიგენები, — როგორც „წმინდა“, ისე მოლტები, როგორიც მე ვარ, — ბევრად უარეს პირობებში ვცხოვრობთ, ვიდრე ზოგიერთ სუსტად განვითარებულ ქვეყნებში ცხოვრობენ ადამიანები. ჩვენ აყრილი გვაქვს ღირსება. ჩვენ წარმოშეილი გვაქვს ჩვენი ტრადიციები, ჩვენი ისტორია. ჩვენი მიწები და ცარიელტერიები დავრჩინ.

— რა უნდა ქნან აბორიგენებმა რეზერვაციაში ნადირობის გარდა? — ვკითხეთ მას. — შეიძლება თუ არა იქ შეიქმნას რაიმე შინამრეწველური წარმოება ან სახელოსნოები. — რომ როგორმე ლუქმაპური იშოვონ?

— რა თქმა უნდა, ყოველივე ეს შეიძლება და უნდა გაკეთდეს კიდეც, — გვეპასუხა ჩ. პერკინსმა. — მაგრამ ამისთვის საჭიროა ეკონომიკური ბაზა. თეთრკანიანები მოდიან აბორიგენთა საბჭოში და გვეუბნებიან: „ეს რეზერვაცია თქვენია მთელი ძალაუფლება თქვენ გეკუთვნით“. მაგრამ ფულს არ იძლევიან. უფულოდ კი რა ძალაუფლება უნდა გქონდეს? ცხადია, აბორიგენები სასოწარკვეთილებაში ვარდებიან. და მაშინ მათ ეუბნებიან: „ხომ ხედავთ უჩენოდ საქმეს თავს ვერ ართმევთ. ისევ ჩვენ ხელში უნდა აიღოთ რეზერვაციების ძალაუფლება, გასწავლოთ, რა და როგორ უნდა აკეთოთო“. მოკლენ, დაიბანდებენ თავიანთ ფულს და მდგმარეობის ბატონ-პატრონები ხდებიან. ყველაფერს ისე აწყობენ, რომ აბორიგენები შეაჩვიონ აზრს, თითქოს ისინი მართლაც მეორეხარისხოვანი, მესამეხარისხოვანი ავსტრალიელები იყვნენ ყველაფერში, იქნება ეს განათლება, პროფესიული ჩვევები, სამედიცინო მოსახურება თუ სხვა რამ. არც ბიძაჩემი, არც დეიდები არ დამბრმავდებოდნენ ტრაქომით, რიგიანი კვება რომ ჰქონოდათ. მათ კი მხოლოდ დაპირებებით ასაზრდოებდნენ — „დაგეხმარებით, დაგეხმარებითო...“.

...კვინსლენდის შტატის პატარა ქალაქ გლადსტონში თავიანთი უფლებების დასაცავად დემონსტრაციაზე გამოვიდნენ ადგილობრივი აბორიგენები. პირდაპირ დაუჯერებელი იყო ის, რაც მათ გვიამბეს თავიანთი ბედკრული ცხოვრების შესახებ. მერი ჰეკერომ გვითხრა, ყოველი მათგანი შეიძლება დაიპატიმრონ ან დაიჯარიმონო სულ უბრალო საბაბის გამო: იმისათვის, რომ უნებართოდ მიატოვა რეზერვაცია, რომ უნებართვოდ მიიღო სტუმრები, თუნდაც ისინი უახლოესი ნათესავები იყვნენ. აბორიგენებს ჩაგრავენ სამუშაოზე დაქირავების დროს — მათ შრომითის დოკუმენტებში წერენ „ნელა მუშაობს“, რაც ხელფასის მკვეთრ შემცირებას ნიშნავს. „თავისუფალი მეწარმეობის“ სამყაროში არც ერთ ფირმას, არც ერთ ბანკს უფლება არა აქვს საქმე დაიჭიროს აბორიგენებთან, თუ ხელისუფალთა სპეციალური ნებართვა არ ექნა. ჯერ კიდევ ცოტა ხნის წინათ რეზერვაციის ბავშვებს დაუნდობლად სცემდნენ, თუ სკოლაში თავიანთი ტომის ენაზე ალაპარაკდებოდნენ, და არა ინგლისურად.

1975 წელს სიდნეიში დიდხანს გრძელდებოდა სენატის საზოგადოებრივი ურთიერთობის საკითხთა ფედერალური კომისიის სხდომა. მის ხელში ისობით მოწმემ გაიარა. მათი ნაამბობი აბორიგენების დღევანდ შესახებ ამხილებს არსებულ წყობილებას.

გვაქვნია პოლიტიკური და საზოგადოებრივი ძალები, მათ შორის თვითონ აბორიგენებიც იბრძვიან, თანაც სულ უფრო აქტიურად იბრძვიან მკვიდრი ავსტრალიელების რასობრივი დისკრიმინაციის წინააღმდეგ.

ვ. ᲒᲝᲚᲨᲐᲙᲝᲕᲘ.

(„პრავდის“ სპეც. კორესპონდენტი).

სიდნეი-მოსკოვი.

ᲚᲐᲒᲐ გიდა, რომლის ძირითადი მოსახლეობა ნენენი არიან, ქარის ზღვის ნაპირას მდებარეობს. იქ ჩასვლა მხოლოდ საჰაერო გზით შეიძლება.

როცა დაბაში ჩავფრინდი, გამოცა უკაცრიელობამ. თვეზს ქარხნის ინჟინერმა გ. აშპაევმა ამიხსნა:

— ყველანი სათევზაოდ არიან წასული, ომულის ტბის სეზონი დადგა.

ამ დროს დაბაში მხოლოდ ისინი რჩებიან, ვის იქ ყოფნასაც აუცილებლად მოითხოვს საქმე.

ადგილობრივი საავადმყოფოს ექიმი სერაფიმა შუმაკოვა ეეოტმორნაკის მოედახმე გავიცანეთ. მთავარ ექიმთან ელადიმერ ბროდსკისთან ერთად იგი ეშორეს ესალუზე აპირებდა გაფრენას. იქიდან ოადიოგრამაძა მოსულა: მეადგურ ტახან სელინდეოსი ცოლს ძალე ამბობიარობა დაეწყებაო.

სერაფიმა შუმაკოვა ნენი, აქაური მკვიდრია, იგი უფროსი ქალიშვილი ამბადურის ოჯახში, სადაც კიდევ ექვსი შვილი ჰყავთ. ოიცა გოგონა ძვიდი წლისა გახდა, მამიკვლმა გიდის სკოლა-ინტერნატში გაგზავნეს, იქ ბაგშვეი მთლიანად სახელმწიფოს ხარჯზე ცხოვრობენ. სიმუაო სკოლის დამთავრების შემდეგ ტიუმენის სამედიცინო ინსტიტუტში ფეოდა და დიპლომით დაბრუნდა გიდაში. კმაყოფილია თავისი ბედით და სამუშაოთი. მაგრამ როგორ წარმმართა მისი დამძიმების ბედი?

— თითქმის ისევე როგორც ჩემი, — გვეუბნება შუმაკოვა. — ერთი და ჩემს კვლეს გაპყვა, სამედიცინო ინსტიტუტის ეუსმე კურსზე სწავლობს. ძეორე ტეუმენის უნივერსიტეტს ამთავრებს, ძმა ფეოდლიდ მუშაობს. უძეროსები სკოლაში სწავლობენ და ჯერ არ გადაუწყვეტიათ, რას იზამენ მომავალში: წარმოებაში წავლენ, თუ განათლების განგრძობენ.

ჩვენ ერთი ვერმტურინავით მიგფრინავდით. მებადურთა ბანაკში ექიმებს ელოდნენ. მიწაზე დაშვება ვერ მოვასწარით, რომ ნენენი შემოეხვევნენ. ბროდსკიმ და შუმაკოვამ მშობიარეს მიაშურეს. მე ცნობისმოყვარეობით ვიყურებოდი გარშემო. ბრეზენტის კარავი და რამდენიმე ჩუმი — ეი მთელი ბანაკი. ნენების აზრით, ზაფხულობით, ჩუმში ცხოვრება უფრო მოსახერხებელია, ვიდრე კარავში. შორიახლო თეზეთ სავსე უბარმაზარი კოდები იდგა.

მალე მედიკოსები დაბრუნდნენ და თან მოიყვანეს სელინდერის მეუღლე სვეტლანა. მაშინვე უკან გამოვფრინდით. ერთი საათის შემდეგ მშობიარე უკვე საავადმყოფოში იქნება. სვეტლანა განცვიფრებული იყურებოდა ილუმინატორში. სადღაც ქვემოთ მამამისი ირმებს აძოვებს.

მეორე დღეს მამაც გავიცანი. ხანზა იაპტუნაი — ჯანმაგარი, მკვირცხლი კაცია, 72 წლისაა, მაგრამ ბევრად ახალგაზრდულად გამოიყურება. მთელი ცხოვრება ირმის რემდასთან ერთად მომთაბარეობს მდინარე ესი-იახის ქალებში. ზაფხულობით იქ დაიკარგების ხოლმე, სადაც მდინარე ზღვას ერთვის, ზამთრობით სათაეებისაკენ ეძაყვება, სადაც უხვად არის ირმის მეიერი და ჯუჯა ტირიფი. კარგად ახსოვს, როგორ მომთაბარეობდნენ ძველად. ძმიმე, დუხჭირი დრო იყო. რა ბედნიერებაა, რომ მთელი ეს ტანჯვა-ვაეება სამუდამოდ ჩაბარდა წარსულს. იაპტუნაის სამ ოჯახზე სულ ათი ირემი მოდიოდა. ეს იმისთვისაც კი არ კმაროდა, რომ ერთი ოჯახის მაგრი გადაეზოდათ. ამიტომ ახლა ადგილას ადასვლისას ირმის ურემს რამდენჯერმე აბრუნებდნენ ტვერთვისათვის. ზამთარს ხალხი შიშით ელოდა. ეს ყოველთვის ყველაზე გაჭირვებული დრო იყო: გარეული ირმები ტუტუნდრაში მიდიოდნენ, მდინარეები და ტბები ყინულით იფარებოდა. ასეთ ვითარებაში ვირთა საზრდოს შოვნა. ხშირად შიმშილობდნენ. მოხუცს ახსოვს, ზოგჯერ თეთრ მელასაც კი ჭამდნენ.

იამალ-ნენთა ეროვნული ოკრუგის შექმნამდე ხანზა იაპტუნაი არც ერთ წერა-კითხვის მცოდნე ნენს არ იცნობდა. სწორედ ამიტომ იყო, რომ პირველმა მიაბარა სკოლაში თავისი შვილები. ხანზას ახლაც ახსოვს ის დღე, როცა ბავშვები ბანაკიდან გიდაში წაიყვანეს. ტუნდრას მძიმედ დასწოლოდა ღრუბელი, ძლიერი ზღვაური ქროდა. კატარღას გაუჭირდა კარავების შუა ყურეში გაყვანა, რომელზეც ბავშვები იყვნენ. ქარი და ტალღა კვლავ ნაპირისაკენ მოაჭანებდა მას. ბევრი მშობლის აზრით, ეს ცუდი ნიშანი იყო. ისინი ნაპირზე დარბოდნენ, ყვიროდნენ, ბავშვები დაგვიბრუნეთო. და მაშინ იაპტუნაიმ დინჯად თქვა: ეს ძველი ცხოვრება ჩასჭიდებია თქვენ შვილებს და სანთლისაკენ არ უშვებსო.

შუადღისას კარავი წავიდა. ბავშვები სწავლას შეუდგნენ. ყველამ მიიღო სპეციალობანი, რომელთა შესახებ ძველად ნენებს არც კი სმენიათ. მხოლოდ სვეტლანამ გადაწყვიტა სკოლის დამთავრების შემდეგ ტუნდრას დაბრუნებოდა. მამამისივით მას თევზობა და ირმების ძოვება ერჩივნა. მაგრამ ამასობაში ტუნდრაშიც იცვალა სახე ცხოვრებამ. გაჩაღდა ვაჭრობა, მოგვარდა სამედიცინო მომსახურება, გაუმჯობესდა ყოფა-ცხოვრება.

ასე იწყებოდა. დღეს კი ყოველ მებადურთა და მეირმეთა ბრიგადას თავისი რადიოსადგური აქვს თევზის ქარხანასთან კავშირის დასამყარებლად. ავიაციამ დიდ მიწასთან დააკავშირა გიდა.

იაპტუნაის რვა შვილიდან ოთხმა უმაღლესი განათლება მიიღო. ვიკი მშენებელი ინჟინერი გახდა, ორი ქალიშვილი პედაგოგია, მესამე — პარტიული მუშაკი. თვითონ კი გადაწყვიტა, ბოლომდე მეირმედ დარჩეს.

ხანზისათვის ყველაზე ბედნიერი დღეებია, როცა მისი შვილები კვლავ შეიკრიბებიან ხოლმე ჩუმში. ასეთ დღეს აუცილებლად ნუკრს კლავენ და სადღესასწაულო სუფრას შლიან. მამა მიუჯდება სუფრას და ამაყოფილი შესცქერის თავის შვილებს. როგორ დაიბარდენენ, როგორ დაეკაკცდნენ! და ხარობს გული: ორათუ შვილები, მათი შვილთაშვილებიც ბედნიერად იცხოვრებენ.

საბჭოთა ხელისუფლებამ მხოლოდ ოცდაათიან წლებში შეძლო ფართოდ დახმარებოდა

ჩვენი ინტერვიუ

50 წლის თეატრი

დღეს თბილისის ლენინური კომკავშირის სახელობის სახელმწიფო მოზარდ მაყურებელთა რუსული თეატრის „იუბილეა. ამასთან დაკავშირებით თეატრის დირექტორს ირინე გოცირიძეს ვთხოვეთ ინტერვიუ.

ორმოცდაათი წელია, — გვიფხრა ი. გოცირიძემ, — რაც ჩვენი თეატრი ფანტაზიით სულდგმულობს და თავდადებით ემსახურება ხელოვნებას. ძველი იყო თეატრის ჩამოყალიბების პირველი დღეები, მაგრამ ძისი დაარსების ორგანიზატორებს ნ. ბარმაკს, კ. შახ-ახაზოვს, გ. ვახნიანსკის, გ. კირსანოვს, მ. ბარტენევს, კ. ვიისერმანს მომავლის ღრმა რწმენა და იმედი ჰქონდათ. დიდი ტვირთი იტვირთეს, მაგრამ გაუმართლათ კიდეც... თეატრს საფეხურები ჩაუდგა ნ. ბარმაკი, რომელმაც გზა და მიმართულება მისცა თეატრს. მან თავი მოუყარა მოსკოვის ცენტრალური მოზარდ მაყურებელთა თეატრის ყოფილ ხელმძღვანელებს, ცხობელ მსახიობებს ა. იუდინს, ლ. ლევსკის, ლ. რომანოვსა და სხვებს. მათ ძალე შეუერთდნენ მსახიობები მ. ბუბუტეიშვილი, ჩ. კიროვი, ო. ბალუკაო, რომლებმაც ერთად შექმნეს მტკიცანი დასი და მუშაობას შეუდგნენ.

1927 წლის 18 აპრილს დაიდგა პირველი სპექტაკლი — ნ. ბარმაკის „პაიაცატ. ავტორი თავისი უშუალობით, განსაცვიფრებელი ალეოთი ღრმად სწვდებოდა იმ დროის მოზარდი თაობის სულიერ სამყაროს. მან თეატრის მთავარ ამად გმირული რომანტიკის ამსახველი სპექტაკლები აირჩია, სცენაზე გააცოცხლა ი. ბრუშტეინისა და ბ. ზონას „ტომ-სოიერის თავგადასავალი", ფ. შელერის „ყაჩაღები", ა. ფადეევის „ახალგაზრდა გვარდია", აკაკი წერეთლის „პატარა ჯანი"...

ამ თეატრთან არის დაკავშირებული თანამშრომლობის გამოჩენილი საბჭოთა რეჟისორის გ. ტოვსტონოგოვის შემოქმედების პირველი ნაბიჯები. მან ხუთი წელი დაჰყო თეატრში და ათამდე სპექტაკლი დადგა. თეატრის მხატვრული სახის სრულყოფაში თვალსაჩინო როლი შეასრულეს რეჟისორებმა ა. ლენინიშვილმა, ა. გინზბურგმა, ა. ახარიანმა, მ. გიგიმყრელმა, ტ. აბაშიძემ, დ. ალექსიძემ, ტ. ტაკაშვილმა, შ. ქარხანიშვილმა, დ. სმირანინმა...

1936 წელს საქართველოს სახალხო არტისტის ნ. ბარმაკის თაოსნობით თეატრის ბაზაზე დაარსდა თოჯინების თეატრი.

დღეანდელი თეატრი კვლავინდებურად წარმატებით განაგრძობს ძველ გზას. მოგეხსენებათ, საშუალო სკოლის სხვადასხვა ასაკის მოსწავლეებს ერთმანეთისგან სრულიად განსხვავებული სპექტაკლი სჭირდებათ.

ნახევარი საუკუნის მანძილზე ჩვენი თეატრი წარმატებით გამოსულა საბჭოთა ქვეყნის სხვადასხვა ქალაქის სცენაზე. 1963 წელს თეატრმა მოსკოვის კრემლის თეატრში მაყურებელს უჩვენა გ. ნახუცრიშვილისა და ბ. გამრეკელის სპექტაკლი „ნაცარქექია". ვიუყავით კიევში, ერევანში,, ორჯონიკიძეში, ასტრახანში, სოჭში, ჩვენი სპექტაკლები ვუჩვენეთ საქართველოს ყველა კუთხეში.

საიუბილეო დღეებისათვის, რომლის ზეიმი ხუთ დღეს გაგრძელდება, მოვამზადეთ სპეციალური პროგრამა. ჩვენი ახალი სეზონის დამდეგს მაყურებელი ნახავს დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-60 წლისთავისადმი მიძღვნილ სპექტაკლს—ი. იანკოვსკის „მოსკოველ დეიდას", ამ სეზონშივე დაიდგმება ახალი სპექტაკლები — გ. ნახუცრიშვილის და ბ. გამრეკელის „ნაცარქექია", ი. გრიმაშვილის „ბაბაჯანას ქორწილი", ა. ჩეხოვის „პატარა კომედიები", ბარის „პიტერ პენი".

დღეანდელი ზეიმი არა მარტო ჩვენი, არამედ თეატრალური ხელოვნების მოყვარულთა დღესასწაულიც არის.

ლ. ქინქლაძე.

პროგრამაშია ხალხური სიმღერები

ჟენარის ასსრ მუსიკალურ-ქორეოგრაფიულ საზოგადოებასთან ჩამოყალიბდა ქალთა ანსამბლი „ოჭოი ნანა", რომელსაც აჟარის ასსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე გ. ნოღაიდელი ხელმძღვანელობს.

ამას წინათ ანსამბლი მონაწილეობდა მშრომელთა მხატვრული თვითმოქმედების საკავშირო ფესტივალის მესამე ტურში, რომელიც თბილისში მიმდინარეობდა: ანსამბლ „ოჭოი ნანას" მონაწილენი ფესტივალის ლაურეატები გახდნენ.

სურათზე: ვოკალური ანსამბლის „ოჭოი ნანას" წევრები.
ნ. ანსაბაძისეულის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

შვილი ჯარში მსახურობს

ჭარბისკაციანი ერთგულება

თბილისი, მარგალიტა და შალვა კახელაშვილებს

თქვენი შვილი პეტრე კახელაშვილი ჩვენი ნაწილის ერთ-ერთი სანიმუშო მებრძოლია. იგი დიდი პასუხისმგებლობით ეკიდება თავის საქმეს, ჩინებულად არის დაუფლებული საბრძოლო ტექნიკას. ა. კახელაშვილი საბრძოლო და პოლიტიკურ მომზადებაში მოპოვებული წარმატებისათვის თერთმეტჯერ წაახალისა საბჭედრო ნაწილის ხელმძღვანელობამ, სამაგალითოოა თავისი ქცევით, მოქმედებით. როგორც საბრძოლო ფურცლის რედაქტორი და კომკავშირელი, ყოველთვის გამოირჩევა ცოდნით, სააგიტაციო მუშაობით. გმადლობთ თქვენ, მშობლებო, სამშობლოს, პარტიის ერთგული შვილის აღზრდისათვის. გისურვებთ დიდხანს სიცოცხლეს, ბედნიერებას.

ა. პროსკოლოვიჩი — სამხედრო ნაწილის მეთაური;
ო. კალენიჩი — მეთაურის მოადგილე პოლიტნაწილში.

სურათებზე: პეტრე კახელაშვილი (მარცხნივ) და ზაზა ჩავლეიშვილი.

მახარაძე, სამხედრო კომისარს გ. პაპიძეს

ჩვენს ნაწილში მსახურობს თქვენი წვევამდელი ზაზა ჩერონტის ძე ჩავლეიშვილი. მოვალეობისადმი კეთილსინდისიერი დამოკიდებულებით მან მეთაურთა და რიგითი შემადგენლობის დიდი სიყვარული დაიმსახურა.

ნაწილის სარდლობა, პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციები მადლობას გიხდიან თქვენ და საერთოდ კომისარიატის მუშაკებს იმ საქმიანობისათვის, რომელსაც ეწევით რაიონის ახალგაზრდობის სამხედრო-პატრიოტული სულისკვეთებით აღზრდისათვის.

ი. მეტიკი — ნაწილის მეთაური; გ. ფიოდოროვი — ნაწილის მეთაურის მოადგილე პოლიტნაწილში.

,,კომუნისტის'' ინტერვიუ

გრწყინვალე გოლი

იტალიის პრესა თბილისის „დინამოს" შესახებ

გუშინ რეისით რომი-მოსკოვი სამშობლოში დაბრუნდა თბილისის „დინამოს" გუნდი. მოსკოვის შერემეტიევოს აეროდრომზე ქართველ ფეხბურთელებს გულთბილად შეხვდნენ საკავშირო სპორტკომიტეტისა და ფეხბურთის ფედერაციის წევრები, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მუდმივი წარმომადგენლობის თანამშრომლები, გულშემატკივრები. დინამოელებს ცოცხალი ყვავილები მიართვეს.

მილანში „ინტერნაციონალ ე სთან" გამარჯვების შემდეგ გუნდის უფროსმა მწვრთნელმა ნ. ახალაძემა პირველი ინტერვიუ მისცა გაზეთ „კომუნისტის" საკუთარ კორესპონდენტს დ. მაჰპარინს.

ეი რა თქვა ნ. ახალაძემ:

მილანი შეგვხვდა თბილი ამინდით, ფურნალისტების არმეითა და პროგნოზებით მომავალი მატჩის შესახებ. ჩასვლის დღეს, გვიან საღამოს მილანის რადიომ გადასცა ჩემი საუბარი თავის კორესპონდენტთან. ძალიან ცოტა ვინმეს თუ სჯეროდა ჩვენი გამარჯვებისა. „ინტერნაციონალე" ძალიან ძლიერი გუნდია, მაგრამ ჩვენმა ბიჭებმა ყველაფერი გააკეთეს წარმატების მოსაპოვებლად. განსაკუთრებით სასიხარულოა, რომ თამაშის დაწყებამდე გამაყრუებელი სტვენის შემდეგ იტალიელმა „ტიფოზებმა" ჩვენი „დინამო" მოედნიდან ტაშის გრიალით და შეძახილებით — „დინამო!", „დინამო!" — გააცილეს. თავი თბილისში გვეგონა.

ბრძოლა ჯერ არ დამთავრებულა. არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ დიდი გამოცდილების მქონე „ინტერი" ყველაფერს გააკეთებს რევანშისათვის.

განსაკუთრებით მინდა ალვინშნო ინ ის სითბო და მეგობრული მხარდაჭერა, რომელსაც შორეულ იტალიაში ვგრძნობდით ჩვენი გულშემატკივრებისაგან. თამაშის დღეს სასტუმროს ჰოლში ჩვენი დელეგაციის წევრებმა „სიუპრაზზი მოჯეწყვეს. კედელზე გაკრული თბილისიდან წამოღებული პოუტ ზ. ბოლქვაძისა და მხატვარ გ. ლომაძის მიერ ხატოვნად გაფორმებული კედლის გაზეთი სათაურით „აბა, თქვენ იცით, ბიჭებო!".

იტალიის პრესა ფართოდ გამოეხმაურა თბილისელთა გამარჯვებას. გაზეთმა „ლა ნოტტემ" გაძოაქვეყნა გუნდის ერთ-ერთი მწვრთნელის, წარსულში სახელგანთქმული ფეხბურთელის მაცოლას სიტყვები: „მინდოდა ფაკეტის გვერდით ვყოფილიყავი, რომ დავხმარებოდი, მაგრამ არაფერი გამომივიდოდა. ქართველმა თავდამსხმელმა ბრწყინვალე გოლი გაიტანა".

გაზეთი „კორიერე დე იმფორმაციონი" წერდა: „ფაკეტს ეშ წელია არ მოსვლია ასეთი მარცხი. „ინტერი" ფაქტიურად გამოეთიშა ბრძოლას. მაგრამ როგორც იტალიელთა მწვრთნელმა ბერსელინიმ თამაშის შემდეგ თქვა. ყველაფერი ჯერ არ არის დაკარგული".

გაზეთი „დე ლა სპორტი" წერდა: „ინტერნაციონალე" ძალიან ცუდად თამაშობდა, „დინამო" — ძალიან კარგად. „სენ-სიროს" სტადიონზე, სადაც „ინტერს" ბევრჯერ უზეიმია ბრწყინვალე გამარჯვება, ჩვენ ვნახეთ, თუ როგორ დაასამარეს ქართველმა ფეხბურთელებმა იტალიელები".

წუხელ გვიან ღამით დინამოელები თბილისში დაბრუნდნენ.

ძიუ-დო

ოგგაიძე მეორე ადგილზე

კუბაში მიმდინარეობს მეგობრული არმიების სპარტაკიადა. ქალაქ კამაგუეში გაიმართა ძიუდოისტთა შეჯიბრება. თანამემამულეებს დიდი სიხარული მოუტანა ოლიმპიურმა ჩემპიონმა ვიქტორ როდრიგესმა, რომელიც 65 კილოგრამი წონითი კატეგორიის მოჭიდავეებს შორის ჩემპიონი გახდა. მაყურებელმა მჭეხარე ტაშით დაჯილდოვა ამავე წონაში მეორე ადგილზე გამოსული ამერიკელ ობერაიძე. საბჭოთა ათლეტთან მკერივ უპირატესობის გამო გამარჯვება ოლიმპიურ ჩემპიონს მიეკუთვნა. 71 კილოგრამ წონითს კატეგორიაში ნემპიონი გახდა საბჭოთა ძიუდოისტი ვიქტორ რაზდოლკინი.

,,ინტერვიუ''

,,ბრაზილიის ,,ბრაზილია''

ბრაზილიის ,,ბრაზილია'' ,,ბრაზილიის ,,ბრაზილია''

ბბ. ... ...